

Slags Ting, der kan komme, og saa vil vi gerne være behjælpelige og give saa og saa stor en Hjælp. Men man har altsaa ment, at Hjælpen burde gives som Laan. Men saa synes jeg rigtignok, det er noget uheldigt, at naar man først præciserer fra Rigsdagens og Regeringens Side, at der skal ydes Laan paa lempelige Vilkaar, man saa nogle Aar efter siger: Nu viser det sig, at I ikke kan betale det, og saa vil vi nedsætte det. Naar man læser Bemærkningerne til Lovforslaget igennem, faar man Indtrykket af, at den Udvikling, der er foregaaet, er den, at man bestandig har nedskrevet og eftergivet en Del af Laanene, og nu er der ca. Halvdelen tilbage, og dem vil man nedskrive til det halve, endda saaledes, at en Del kan faa det hele eftergivet. Naar man regner sammen, hvad der kan komme ind, vil man se, at det bliver meget lidt. Det er dog et uheldigt Princip at komme ind paa, at man, naar Staten laaner ud til billig Rente, saa nogle Aar efter siger: Ja, nu eftergiver vi det. Resultatet vil sikkert blive, at alle de, som har faaet Laan paa billige Betingelser, vil sige: Ja, naar det er Staten, vi skylder Penge, og vi trækker det længe nok ud, og det saa viser sig, at vi ikke kan betale, saa taar vi det eftergivet. Jeg vil sige igesom det ærede Medlem Hr. Vanggaard, at man maa have en Undersøgelse af disse Forhold, inden man gaar til Eftergivelse af Halvdelen; thi jeg er ikke vis paa, at det ikke lige saa godt kommer dem til gode, der ikke vil betale, som dem, der ikke kan betale. Jeg tror, at det tidt gaar saaledes, at en Del gør deres yderste for at betale og derfor maa knibe paa andre Omraader, medens andre bliver fri, medens de, hvis man undersøgte deres Indkomster, kunde betale lige saa godt eller bedre end de andre. Det forekommer mig, at der maa foretages en Undersøgelse af hver enkelts Forhold, og at der skal foreligge Anbefaling fra forskellige Sider. Jeg vil derfor gerne have, at Forslaget behandles i et Udvalg, saaledes at vi kan faa forskellige Oplysninger og maaske faa foretaget Ændringer i det. Den højtærede Finansminister har udtalt, at det har „vist sig meget vanskeligt for mange at disse Folk, jeg tror, at jeg kan sige for de allerfleste, at yde de Afdrag, der var Tale om“. Men senere mener Finansministeren, at naar Halvdelen bliver eftergivet, vil det være muligt for Fiskerne at præstere en forholdsvis hurtig Afvikling af Laanet. Jeg ved ikke, hvordan den højtærede Finansminister kan mene, at naar det har knebet saa stærkt med at faa de smaa Afdrag ind, det saa vil gaa hurtigere, fordi

man eftergiver Halvdelen. Men jeg skal, som sagt, udtale mit Partis Tilslutning til, at Lovforslaget undersøges nøje i et Udvalg.

Niels Petersen: Jeg skal paa mit Partis Vegne anbefale det foreliggende Lovforslag til hurtig og velvillig Behandling. Det ærede Medlem Hr. Vanggaard og ogsaa det ærede Medlem Hr. Fibiger fremhævede, at det var en ret betænkelig Fremgangsmaade, man var inde paa i denne Sag, ved efter at Laanenes Størrelse en Gang var fastslaaet, saa senere at nedsætte eller eftergive dem. Anledningen til at give Laanene var jo, som det for Resten er blevet fremhævet af begge de ærede Medlemmer, den Skade, som de voldsomme Storme afstedkom, det var *vis major*, det drejede sig om. Det er muligt, at man den Gang hellere skulde have givet de vedkommende Penge til Anskaffelse af Redskaber i Stedet for dem, der var blevet ødelagt, men nu valgte man denne Fremgangsmaade og kom meget hurtigt til Erkendelse af, at man ikke kunde gennemføre de Bestemmelser, der fandtes i Loven. Man kom meget hurtigt til Erkendelse af, at det var nødvendigt at give fuld Rentefrihed i hele den Tid, Afdragene fandt Sted, og at det var nødvendigt at eftergive Laan paa indtil 200 Kr. og at eftergive indtil 200 Kr. i de større Beløb. Det, der er Tale om ved denne Lejlighed, er i Virkeligheden ikke at gennemføre et nyt og et efter det ærede Medlem Hr. Vanggaards Mening betænkeligt Princip — jeg kan give ham Ret i, at hvis man vilde gøre det over hele Linien, vilde det blive et meget betænkeligt Princip —, men at fortsætte i dette specielle Tilfælde i det Spor, som Lovgivningsmagten har været inde paa. Om der i Lovforslaget kan være noget at rette med Hensyn til Spørgsmaalet om i de enkelte Tilfælde at nedsætte Laanebeløbet yderligere eller fuldstændig at afskrive Beløbet, vil der jo blive Lejlighed til at overveje i det Udvalg, som de ærede Medlemmer ønsker nedsat, og som altsaa vil blive nedsat.

Finansministeren (Bramsnæs): Det ærede Medlem Hr. Vanggaard mente, at det var et forkert Princip at anvende at foreslaa en saadan Eftergivelse, som her er Tale om, idet det jo gav Folk det Indtryk, at naar blot man ventede tilstrækkelig længe med at betale, fik man Eftergivelse. Jeg skal straks sige, at jeg hører absolut ikke til dem, der mener, at de Penge, man skylder Staten, skal man ikke betale, og jeg kan ogsaa sige, at paa alle de Omraader — det er jo snart mange —, hvor der